

Nr 252.

Av herr **Holmbäck**, om visst tillägg till 19 kap. 10 § första stycket jorddelningslagen.

I 19 kap. 10 § första stycket jorddelningslagen stadgas, att bestämmande av gräns mot fastighet, som ej ingår i avstyckningsförrättning, icke skall vid dylik förrättning äga rum, där det ej påfordras å någondera sidan eller av lantmätaren aktas nödigt. Med stöd av tvenne Kungl. Maj:ts utslag respektive den 10 oktober 1933 (N. J. A. 1933 B 740) och den 20 oktober 1934 (N. J. A. 1934 sid. 509) har detta stadgande numera i praxis ansetts innebära skyldighet för förrättningsman vid avstyckning att alltid verkställa bestämning av sådana gränser för styckningsområde, vilka tillkommit genom avsöndring och icke därefter blivit i laga ordning bestämda. Stadgandet har på grund härav i tillämpningen medfört ett omständligare, dyrbarare och mera tidsödande förfarande, än som i vissa fall kan anses av praktiska behov påkallat, och en jämkning av detsamma torde därför vara motiverad.

De kartor, som bifogats ansökning om fastställelse å avsöndring, hava i allmänhet efter tidpunkten för ikraftträdandet av 1920 års mättningsförordning (Svensk förf.-saml. 1920 nr 850) upprättats av lantmätare och uppfylla alltså de i nämnda förordning stadgade villkoren i fråga om noggrannhet och tillförlitlighet. Då mättningsförordningen jämväl innehåller bestämmelser angående markeringars beskaffenhet, torde gränserna för dylika avsöndringar i regel vara på tillfredsställande sätt utmärkta på marken. Något praktiskt behov av gränsbestämning föreligger alltså icke beträffande avsöndringsgränser i de fall, då en av lantmätare upprättad karta enligt 1920 års mättningsförordning föreligger, såvida icke någon gränsmarkering förkommit eller tvist uppstått mellan rågrannarna angående gränsens rätta sträckning.

Som ovan anförts, måste emellertid jämlikt 19 kap. 10 § första stycket jorddelningslagen vid avstyckning alltid verkställas gränsbestämning beträffande dylik gräns i den mån, densamma utgör gräns för styckningsområdet. Detta har såväl för den förrättnings sökande allmänheten som för lantmäternas synts ändamålslost, och då gränsbestämning vid avstyckning alltid föranleder ökade kostnader och betydande tidsutdräkt, har förhållandet vållat avsevärda olägenheter. Vad speciellt tidsförlusten beträffar, må det framhållas, att gränsbestämning vid avstyckning, som skall fastställas av överlantmätare, medför ett uppskov i fastställelseprövningen av minst tre à fyra månader. I fråga om avstyckning, som skall fastställas av Konungens befallningshavande, blir uppskovet i allmänhet minst två månader längre, enär dylik avstyckning jämlikt 19 kap. 10 § andra stycket jorddelningslagen icke får avslutas, förrän gränsbestämningen blivit genom laga kraft ägande be-

slut fastställd. Det är tydligt, att dylik förlängning av tiden mellan avslutande och fastställelse av avstyckning, vilken väntetid redan på grund av den stora arbetsbalansen å lantmäterikontoren och hos länsstyrelserna är betydande, måste vara till stort förfång för allmänheten. Särskilt gäller detta vid tomtköp eller andra jordförvärv i de fall, då köparen för uppförande av eget hem eller annan byggnad är i behov av lån mot säkerhet i fastigheten, enär han ju icke kan erhålla lagfart å densamma, förrän avstyckningen blivit fastställd.

Här må slutligen framhållas, att det icke endast är i enstaka undantagsfall, dylika ur praktisk synpunkt opåkallade gränsbestämningar måste verkställas vid avstyckning. Avsöndringsinstitutet har under åren efter mätningförelagningens ikraftträdande tillämpats i synnerligen stor omfattning, och det inträffar därför mycket ofta, att avstyckningar komma att beröra sålunda tillkomna avsöndringsgränser.

På grund av vad ovan anförts får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta följande tillägg till 19 kap. 10 § första stycket jorddelningslagen:

Där ej sakägare så yrkar eller gränsmärke saknas, må ej bestämmande äga rum av gräns, som tillkommit genom avsöndring, vid vilken karta av lantmätare upprättats enligt Kungl. Maj:ts förordning den 17 december 1920 angående sättet för utförande av vissa mätningensarbeten m. m.

Stockholm den 23 januari 1937.

Åke Holmbäck.
